

AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY

Prohlášení Akademie věd České republiky

ke „Stanovisku předsednictva České konference rektorů k dopisu
předsedy AV ČR členům vlády ČR“

ze dne 16. 5. 2011

a

k „Usnesení 111. zasedání pléna České konference rektorů“

ze dne 10. 6. 2011

Akademie věd ČR se seznámila s výše uvedeným Stanoviskem předsednictva České konference rektorů poukazujícím na údajně „vážné vady argumentace“, uváděné předsedou AV ČR v jeho dopise členům vlády ČR v souvislosti s přípravou Návrhu výdajů státního rozpočtu ČR na výzkum, experimentální vývoj a inovace na rok 2012 s výhledem na léta 2013 a 2014 (dále jen „Návrh SR VaVal“). Dále se seznámila s výše uvedeným Usnesením České konference rektorů, v němž je vyjádřeno znepokojení nad údajnou snahou předsedy AV ČR „nekorektními argumenty ovlivňovat členy vlády ČR ve věci rozpočtu VaVal pro rok 2012“.

Předsednictvo Akademie věd ČR k argumentaci České konference rektorů uvádí následující:

- 1) Snahou Akademie věd ČR vždy bylo, je a bude jednat ku prospěchu celé české vědy a výzkumu, nikdy proto nehájila a ani nyní nehájí pouze své vlastní zájmy. Ve věci Návrhu SR VaVal prezentuje skutečnosti a argumenty, které vyplývají z postupu přípravy státního rozpočtu v Radě pro výzkum, vývoj a inovace (RVVI). Současný Návrh SR VaVal předložila vládě RVVI ve dvou variantách - A a B.

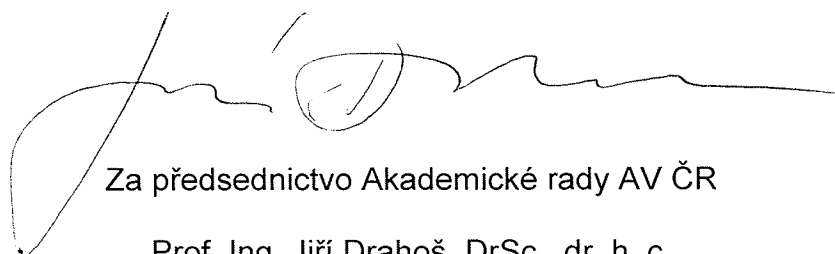
Varianta A je výsledkem standardního postupu přípravy Návrhu SR VaVal. Návrh byl v první polovině března projednán se všemi poskytovateli (včetně MŠMT) a jednání byla uzavřena bez rozporu. Poté byl Návrh SR VaVal schválen RVVI na jejím 263. zasedání a rozeslán do mezirezortního připomínkového řízení. S vypořádáním vyslovili souhlas všichni připomínkující s jedinou výjimkou. Touto výjimkou byla připomínka MŠMT požadující změnu způsobu výpočtu výdajů na rozvoj výzkumných organizací v r. 2012 (a 2013). Připomínka i nesouhlas MŠMT s jejím vypořádáním byly iniciovány a prosazeny Českou konferencí rektorů.

Varianta B je výsledkem výpočtu podle připomínky MŠMT (dále jen „návrh MŠMT“). Podle tohoto návrhu by institucionální podpora vysokým školám meziročně vzrostla oproti původnímu návrhu RVVI o téměř 400 milionů korun, a to nejen na úkor Akademie věd ČR, ale i dalších poskytovatelů. Návrh MŠMT by ve skutečnosti vedl k dalšímu neodůvodněnému zvyšování rozdílu mezi vyšší institucionální podpory vysokým školám financovaným MŠMT a ostatním pracovištím vědy a výzkumu v ČR (oproti roku 2008, kdy byla schválena Reforma systému VaVal, by vysoké školy zaznamenaly nárůst o více než 50 %, jiná pracoviště by naopak zaznamenala pokles).

RVVI se změnou způsobu výpočtu navrženou MŠMT nesouhlasila, nakonec však jako pragmatické řešení přetrvávajícího rozporu schválila na svém 264. zasedání Návrh SR VaVal v obou zmíněných variantách. Akademii věd ČR ani dalším poskytovatelům prostředků na výzkum a vývoj však nebyla dána možnost vyjádřit se k variantě B v rámci jakékoli formy připomínkového řízení. Předseda AV ČR proto neměl jinou možnost než své vyjádření k oběma variantám zaslat přímo členům vlády.

- 2) Akademie věd ČR s návrhem MŠMT nesouhlasí, neboť zásadním způsobem mění podmínky podpory výzkumných organizací v průběhu přechodného období let 2010 až 2013. Zároveň přináší zvýšení institucionálních dotací pouze pro část vysokých škol, přičemž podporu všech ostatních výzkumných organizací výrazně snižuje. Návrh MŠMT je tak v rozporu s doporučeními Mezinárodního auditu výzkumu, vývoje a inovací v ČR, který v rámci Individuálního projektu národního, zadaného MŠMT, provádí konsorcium šesti renomovaných zahraničních institucí. První výsledky tohoto auditu ukazují, že jedním z hlavních nedostatků stávajícího systému financování výzkumných organizací jsou právě jeho neustálé výrazné meziroční změny, jež neumožňují předvídat úroveň institucionální podpory a vnášejí do systému nestabilitu.
- 3) Akademie věd ČR odmítá interpretaci § 7 odst. (6) zákona č. 130/2002 Sb. tak, jak ji prezentuje Česká konference rektorů. Zmíněné ustanovení se zabývá pouze poskytováním institucionální podpory na rozvoj výzkumných organizací, nikoli jinými formami institucionální podpory, uvedenými v § 3 odst. (3) zákona č. 130/2002 Sb. Postup přípravy státního rozpočtu na VaVal dále upravuje § 5a uvedeného zákona. Vzhledem k tomu, že RVVI neprojednala návrh MŠMT se správci příslušných rozpočtových kapitol, došlo mj. k porušení ustanovení odst. (4) tohoto paragrafu.
- 4) Akademie věd ČR nesouhlasí s tvrzením České konference rektorů, že v Návrhu SR VaVal je „nad rámec institucionální podpory“ obsažena ještě zvláštní dotace na činnost Akademie věd ČR. Akademie věd ČR zdůrazňuje, že veškeré náklady na její činnost jsou v souladu se zákonem č. 130/2002 Sb.
- 5) Akademie věd ČR vzhledem k výše uvedeným skutečnostem odmítá návrh MŠMT a podporuje přijetí původního návrhu RVVI (varianta A rozpočtu), který je výsledkem standardního postupu přípravy Návrhu SR VaVal.
- 6) Akademie věd ČR chápe problémy související s financováním vysokých škol ve vzdělávacích aktivitách, ale zásadně nesouhlasí se snahou předsednictva České konference rektorů řešit tento deficit na úkor výdajů SR na VaVal. Tento krok by vedl k neodůvodněnému útlumu aktivit výzkumu a vývoje mimo vysoké školy a nutně by znamenal snížení výkonnosti a konkurenceschopnosti celé oblasti vědy a výzkumu v ČR.

V Praze 20. června 2011

Za předsednictvo Akademické rady AV ČR

Prof. Ing. Jiří Drahoš, DrSc., dr. h. c.
předseda